

RÅDETS DIREKTIV 1999/74/EF
af 19. juli 1999
om mindstekrav til beskyttelse af æglæggende høner

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 37,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Rådet vedtog den 7. marts 1988 direktiv 88/166/EØF ⁽⁴⁾ om eksekution af Domstolens dom i sag 131/86 (annulering af Rådets direktiv 86/113/EØF af 25. marts 1986 om fastlæggelse af mindstekrav vedrørende beskyttelse af burhøns);
- (2) artikel 9 i nævnte direktiv kræver, at Kommissionen inden den 1. januar 1993 forelægger en rapport om den videnskabelige udvikling for så vidt angår høners velfærd under forskellige opdrætningsformer samt om bestemmelserne i bilaget til direktivet, i givet fald ledsaget af passende tilpasningsforslag;
- (3) direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål ⁽⁵⁾, der er udarbejdet på grundlag af den europæiske konvention om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål, indeholder fællesskabsbestemmelser, der tager sigte på at gennemføre de principper, der er fastlagt i konventionen, og som indebærer, at dyrene skal huses, fodres, vandes og passes på en måde, som er passende for deres fysiologiske og etologiske behov;
- (4) konventionens stående udvalg vedtog i 1995 en detaljeret anbefaling, der omfatter æglæggende høner;
- (5) beskyttelse af æglæggende høner hører under Fællesskabets kompetence;
- (6) forskelle, der kan fordreje konkurrencevilkårene, er en hindring for, at markedet for dyr og produkter heraf kan fungere på tilfredsstillende vis;
- (7) Kommissionens rapport, jf. betragtning 2, bygger på en udtalelse fra Den Videnskabelige Veterinærkomité og konkluderer, at de nuværende krav til høners velfærd såvel i gængse æglægningsbure som i andre produktions-systemer er utilstrækkelige, og visse behov hos høner

ikke kan imødekommes i sådanne bure; under hensyn til de forskellige parametre bør der anvendes de strengest mulige normer for at forbedre disse vilkår;

- (8) der kan dog fortsat i en periode, der skal fastlægges nærmere, anvendes ikke-stimulusberigede bure på visse betingelser, bl.a. hvis struktur- og pladskravene forbedres;
- (9) det er nødvendigt at opretholde en ligevægt mellem dyrenes velfærd og de forskellige aspekter, der skal tages i betragtning, herunder sundhedsmæssige, økonomiske og sociale aspekter og de miljømæssige følger;
- (10) det er hensigtsmæssigt, mens der foretages undersøgelse af æglæggende høners velfærd i de forskellige produktions-systemer, at fastsætte bestemmelser, der gør det muligt for medlemsstaterne at vælge det eller de mest velegnede systemer;
- (11) Kommissionen bør derfor forelægge en ny rapport med passende forslag, der tager hensyn til denne rapport;
- (12) der bør derfor vedtages bestemmelser, der ophæver og træder i stedet for direktiv 88/166/EØF —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

1. I dette direktiv fastsættes mindstekrav for beskyttelse af æglæggende høner.

2. Direktivet finder ikke anvendelse på
  - virksomheder med mindre end 350 æglæggende høner
  - virksomheder med rugeægproducerende høner.

Disse virksomheder er dog stadig omfattet af de relevante krav i direktiv 98/58/EF.

Artikel 2

1. Definitionerne i artikel 2 i direktiv 98/58/EF finder anvendelse i det omfang, der er behov herfor.

2. I dette direktiv forstås endvidere ved:

- a) »æglæggende høner«: høner af arten *Gallus gallus*, som har opnået en alder, hvor de lægger æg, og som holdes med henblik på produktion af æg, der ikke er beregnet til udrugning

⁽¹⁾ EFT C 157 af 4.6.1999, s. 8.

⁽²⁾ EFT C 128 af 7.5.1999, s. 78.

⁽³⁾ EFT C 101 af 12.4.1999.

⁽⁴⁾ EFT L 74 af 19.3.1988, s. 83.

⁽⁵⁾ EFT L 221 af 8.8.1998, s. 23.

- b) »rede«: et særskilt rum, i hvis gulvkomponenter der ikke må indgå trådnet, som kan komme i kontakt med dyr, og som anvendes til æglægning af en enkelt høne eller en gruppe af høner (fællesrede)
- c) »strøelse«: løst og smuldrende materiale, som er egnet til, at hønerne kan tilfredsstille deres etologiske behov
- d) »nytteareal«: et areal med en bredde på mindst 30 cm, en hældning på højst 14 % og med fri højde på mindst 45 cm. Redearealer indgår ikke i nyttearealet.

Artikel 3

I henhold til det system eller de systemer, der bestemmes anvendt i medlemsstaterne, skal medlemsstaterne sikre, at ejere af eller driftsansvarlige for æglæggende høner foruden de relevante bestemmelser i direktiv 98/58/EF samt i bilaget i nærværende direktiv opfylder de krav, der er specifikke for hvert af følgende systemer:

- a) enten bestemmelserne i kapitel I vedrørende »alternative systemer«
- b) eller bestemmelserne i kapitel II vedrørende »ikke-stimulusberigede bure«
- c) eller bestemmelserne i kapitel III vedrørende »stimulusberigede bure«.

KAPITEL I

Bestemmelser for alternative systemer

Artikel 4

1. Medlemsstaterne sikrer, at alle i dette kapitel omhandlede nybyggede eller ombyggede produktionssystemer samt alle produktionssystemer, der tages i brug for første gang, fra den 1. januar 2002 mindst opfylder følgende krav:

- 1) Alle systemer skal være udstyret på en sådan måde, at alle de æglæggende høner har adgang til:
- a) aflange fodertrug med 10 cm trugplads pr. høne eller runde fodertrug med 4 cm trugplads pr. høne
- b) drikkerender med 2,5 cm trugplads pr. høne eller runde drikke-trug med 1 cm trugplads pr. høne.

Hvis der anvendes vandnipler eller drikkekopper, skal der være mindst en drikkekop eller vandnippel pr. ti høner. Hvis der anvendes rørdrikkeanlæg, skal hver høne have adgang til mindst to drikkekopper eller vandnipler

- c) mindst en rede for hver syv æglæggende høner. Hvis der anvendes fællesreder, skal der være mindst 1 m² redeplads pr. højst 120 høner
- d) passende siddepinde uden skarpe kanter, hvor der er beregnet mindst 15 cm til hver høne. Siddepindene må ikke være anbragt over strøelsesområdet, og den vandrette afstand mellem siddepindene skal være mindst

30 cm og mellem siddepinden og væggen mindst 20 cm

- e) et areal med strøelse på mindst 250 cm² pr. høne, og strøelse på mindst en tredjedel af gulvarealet.
- 2) Gulvet i burene skal være således udformet, at det giver tilstrækkelig støtte for alle de fremadrettede kløer på hver fod.
- 3) Udover bestemmelserne i nr. 1 og 2 gælder følgende:
- a) I produktionssystemer, hvor de æglæggende høner kan bevæge sig frit mellem forskellige etager:
- må der højst være fire etager over hinanden
  - skal frihøjden mellem etagerne være mindst 45 cm
  - skal drikke- og fodringsanlæggene være således fordelt, at alle hønerne har lige adgang
  - skal etagerne indrettes således, at det forhindres, at ekskrementer falder igennem til underliggende etager.

- b) Hvis æglæggende høner har adgang til det fri, skal:
- der være flere udgangsåbninger, der giver direkte adgang til udendørsarealet, og som er mindst 35 cm høje og 40 cm brede samt er fordelt over hele bygningens længde; der skal mindst være ialt 2 m åbning pr. 1 000 høner
  - friarealerne
    - for at forebygge enhver kontaminering afpasses efter belægningsgraden og jordens karakter
    - være forsynet med ly for vejr og vind og beskyttelse mod rovdyr og om nødvendigt have passende drikke-trug.

- 4) Belægningsgraden må ikke overstige ni æglæggende høner pr. m² nytteareal.

Medlemsstaterne kan imidlertid, hvis nyttearealet svarer til det gulvareal, der er til rådighed, indtil den 31. december 2011 tillade en belægningsgrad på 12 høner pr. m² areal, der er til rådighed, i de virksomheder, der anvender dette system den 3. august 1999.

2. Medlemsstaterne sikrer, at mindstekravene i stk. 1 fra den 1. januar 2007 finder anvendelse på alle alternative systemer.

KAPITEL II

Bestemmelser for produktion i bure, der ikke er stimulusberigede

Artikel 5

1. Medlemsstaterne sikrer, at alle bure, der er omhandlet i dette kapitel, fra den 1. januar 2003 mindst opfylder følgende krav:

- 1) der skal for de æglæggende høner være mindst 550 cm² burareal pr. høne målt i vandret plan; burarealet skal kunne benyttes uden forhindringer; der kan dog anbringes preplader for at undgå spild, som kan indskrænke det areal, der er til rådighed

- 2) der skal være et fodertrug, som kan benyttes uden forhindringer. Dets længde skal være mindst 10 cm multipliceret med antallet af høner i buret
  - 3) medmindre der forefindes vandnipler eller drikkekopper, skal hvert bur have en drikkerende af samme længde som det i nr. 2 nævnte fodertrug. Hvis der anvendes røddrikkeanlæg, skal der i hvert bur være adgang til mindst to vandnipler eller drikkekopper
  - 4) burene skal være mindst 40 cm høje over 65 % af burarealet og må ingen steder være lavere end 35 cm;
  - 5) gulvet i burene skal være således udformet, at det giver tilstrækkeligt støtte for alle de fremadrettede kløer på hver fod. Gulvets hældning må højst være 14 % eller 8°. Medlemsstaterne kan dog tillade større hældning, hvis der benyttes gulve, som ikke består af trådned med rektangulære masker
  - 6) burene skal være forsynet med passende kloslidningsanordninger.
2. Medlemsstaterne sikrer, at produktionen i bure som omhandlet i dette kapitel forbydes fra den 1. januar 2012. Endvidere forbydes bygning og ibrugtagning for første gang af bure som omhandlet i dette kapitel fra den 1. januar 2003.

KAPITEL III

Bestemmelser for produktion i stimulusberigede bure*Artikel 6*

Medlemsstaterne sikrer, at alle bure omhandlet i dette kapitel fra den 1. januar 2002 mindst opfylder nedennævnte krav:

- 1) æglæggende høner skal have:
  - a) mindst 750 cm² burareal pr. høne, hvoraf 600 cm² er nytteareal, idet burets højde, bortset fra højden over nyttearealet, overalt bør være mindst 20 cm, og det samlede areal under ingen omstændigheder må være mindre end 2 000 cm²
  - b) en rede
  - c) strøelse, der gør det muligt at hakke og skrabe
  - d) passende siddepinde, hvor der er beregnet mindst 15 cm til hver høne
- 2) et fodertrug, som kan benyttes uden forhindringer. Dets længde skal være mindst 12 cm multipliceret med antallet af høner i buret
- 3) hvert bur skal have et passende drikkesystem svarende til gruppens størrelse; hvis der anvendes nipler eller drikkekopper, skal hver høne have adgang til mindst to vandnipler eller drikkekopper
- 4) for at lette inspektion, indsætning og udtagning af dyr skal der være en gang på mindst 90 cm mellem burene, og der skal være mindst 35 cm mellem bygningens gulv og burene i de nederste etager

- 5) burene skal være forsynet med passende kloslidningsanordninger.

KAPITEL IV

Afsluttende bestemmelser*Artikel 7*

Medlemsstaterne sikrer, at den kompetente myndighed registrerer de virksomheder, der er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde, under et kodenummer, som skal bidrage til at spore oprindelsen af de æg, der markedsføres til konsum.

Gennemførelsesbestemmelserne til denne artikel fastlægges inden den 1. januar 2002 efter proceduren i artikel 11.

Artikel 8

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til, at den kompetente myndighed foretager inspektion for at sikre, at bestemmelserne i dette direktiv overholdes. Denne inspektion kan finde sted samtidig med kontrol i anden forbindelse.

2. Medlemsstaterne forelægger efter en dato, der fastsættes efter proceduren i artikel 11, Kommissionen en rapport om den inspektion, der er omhandlet i stk. 1. Kommissionen forelægger et sammendrag af disse rapporter for Den Stående Veterinærkomité.

3. Inden den 1. januar 2002 forelægger Kommissionen efter proceduren i artikel 11 bestemmelser med henblik på at harmonisere:

- a) gennemførelsen af den inspektion, der kræves i stk. 1
- b) struktur, indhold og hyppighed af de rapporter, der er nævnt i stk. 2.

Artikel 9

1. I det omfang, det er nødvendigt for en ensartet anvendelse af kravene i dette direktiv, kan veterinæreksperter fra Kommissionen sammen med de kompetente myndigheder

- a) kontrollere, at medlemsstaterne overholder nævnte krav
- b) ved kontrol på stedet sikre sig, at myndighedernes inspektion foretages i overensstemmelse med dette direktiv.

2. Den medlemsstat, på hvis område inspektionen foretages, yder Kommissionens veterinæreksperter enhver form for bistand, som de måtte have behov for under udførelsen af deres opgaver. Resultatet af kontrollen konfereres med den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat, inden der udarbejdes og udsendes en endelig rapport.

3. Den pågældende medlemsstats kompetente myndighed træffer de foranstaltninger, der måtte vise sig nødvendige for at tage hensyn til resultaterne af kontrollen.

4. Der vedtages om nødvendigt gennemførelsesbestemmelser til denne artikel efter proceduren i artikel 11.

Artikel 10

Kommissionen forelægger senest den 1. januar 2005 Rådet en rapport, der er udarbejdet på grundlag af en udtalelse fra Den Videnskabelige Veterinærkomité om de forskellige produktions-systemer for æglæggende høner og især om de systemer, der er omhandlet i dette direktiv, idet der tages hensyn dels til de patologiske, zootekniske, fysiologiske og etologiske aspekter dels til de sundhedsmæssige og miljømæssige indvirkninger.

Denne rapport udarbejdes ligeledes på grundlag af en undersøgelse af de socioøkonomiske følger af de forskellige systemer samt indvirkningerne med hensyn til Fællesskabets økonomiske partnere.

Rapporten ledsages endvidere af passende forslag, som tager hensyn til konklusionerne heri og til resultaterne af forhandlingerne i WTO.

Rådet træffer med kvalificeret flertal afgørelse om sådanne forslag senest 12 måneder efter deres forelæggelse.

Artikel 11

1. Når der henvises til proceduren i denne artikel, forelægger formanden straks forslaget for Den Stående Veterinærkomité, nedsat ved afgørelse 68/361/EØF⁽¹⁾, i det følgende benævnt »komitéen«, på eget initiativ eller efter anmodning fra en medlemsstat.

2. Kommissionens repræsentant forelægger komitéen et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Komitéen afgiver udtalelse om dette udkast inden for en frist, som formanden kan fastsætte under hensyn til, hvor meget det pågældende spørgsmål haster. Det udtaler sig med det flertal, der er fastsat i traktatens artikel 205, stk. 2, for vedtagelse af de afgørelser, som Rådet skal træffe på forslag af Kommissionen. Ved afstemninger i komitéen tillægges de stemmer, der afgives af repræsentanterne for medlemsstaterne, den vægt, der er fastlagt i nævnte artikel. Formanden deltager ikke i afstemningen.

3. a) Kommissionen vedtager de påtænkte foranstaltninger, når de er i overensstemmelse med komitéens udtalelse.

b) Er de påtænkte foranstaltninger ikke i overensstemmelse med komitéens udtalelse, eller er der ikke afgivet nogen udtalelse, forelægger Kommissionen straks Rådet et forslag til de foranstaltninger, der skal træffes. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Har Rådet inden en frist på tre måneder regnet fra forslaget forelæggelse ikke truffet nogen foranstaltninger, vedtager Kommissionen de foreslåede foranstaltninger og iværksætter dem straks, medmindre Rådet med simpelt flertal har udtalt sig imod disse foranstaltninger.

Artikel 12

Direktiv 88/166/EØF ophæves med virkning fra den 1. januar 2003.

Artikel 13

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser, herunder eventuelle sanktioner, i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 1. januar 2002. De underretter straks Kommissionen herom.

Når medlemsstaterne vedtager disse bestemmelser, henvises der deri til dette direktiv, eller de ledsages ved offentliggørelsen af en sådan henvisning. De nærmere regler for denne henvisning fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne kan under overholdelse af traktatens almindelige bestemmelser på deres område opretholde eller anvende bestemmelser for beskyttelse af æglæggende høner, der er strengere end bestemmelserne i dette direktiv. De underretter Kommissionen om enhver foranstaltning, der træffes i så henseende.

3. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 14

Dette direktiv træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 15

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 19. juli 1999.

På Rådets vegne

K. HEMILÄ

Formand

⁽¹⁾ EFT L 255 af 18.10.1968, s. 23.

BILAG

Ud over de relevante bestemmelser i bilaget til direktiv 98/58/EF skal følgende krav overholdes:

- 1) Alle høner skal inspiceres af ejeren eller den, der er ansvarlig for dem, mindst én gang om dagen.
- 2) Støjniveauet skal holdes så lavt som muligt. Vedvarende eller pludselig støj skal undgås. Ventilatorer, fodermaskiner og andre maskiner skal konstrueres, monteres, vedligeholdes og drives på en sådan måde, at der opstår mindst mulig støj.
- 3) Alle bygninger skal være oplyst på en sådan måde, at højerne tydeligt kan se hinanden, selv er klart synlige, kan få et visuelt overblik over deres omgivelser og udfolde sig på normal vis. Hvis der er naturligt lys, skal vinduesåbningerne være anbragt således, at lyset fordeles jævnt i rummene.

Efter de første tilpasningsdage skal ordningen fungere på en sådan måde, at sundhedsproblemer og adfærdsforstyrrelser undgås. Den skal derfor følge en døgnrytme på 24 timer og indeholde en tilstrækkelig og uafbrudt mørkeperiode på cirka en tredjedel af dagen for at tillade højerne at hvile sig og for at undgå problemer som svækkelse af immunsystemet og øjenmisdannelse. En periode med tussmørke af tilstrækkelig varighed bør overholdes, når lyset dæmpes, så højerne kan sætte sig uden forstyrrelse og skader.

- 4) Samtlige rum, alt inventar og alle redskaber, som højerne er i berøring med, skal rengøres grundigt og desinficeres regelmæssigt, og under alle omstændigheder hver gang burene tømmes, og inden der indsættes et nyt hold høner. Så længe et anlæg er i brug, skal samtlige overflader og alt udstyr rengøres på tilfredsstillende vis.
Ekskrementer skal fjernes så ofte, det er nødvendigt, og døde høner skal fjernes hver dag.
- 5) Produktionssystemerne skal være indrettet således, at højerne ikke kan undslippe.
- 6) Anlæg med flere etager bør forsynes med passende anordninger eller foranstaltninger, der giver mulighed for direkte og uhindret inspektion af alle etager og letter udtagningen af høner.
- 7) Burenes åbning skal have en sådan udformning og sådanne dimensioner, at en voksen høne kan tages ud, uden at den lider unødigt overlast eller bliver beskadiget.
- 8) Med forbehold af bestemmelserne i punkt 19 i bilaget til direktiv 98/58/EF, er enhver form for fysisk beskadigelse af højerne forbudt.

Imidlertid kan medlemsstaterne for at undgå fjerpilning og kannibalisme lade kvalificeret personale trimme næbbet på kyllinger på under 10 dage, hvis de skal anvendes til æglægning.
